

[Alice Faber]

der udviklingen rulle hen over os, men at vi fra starten er med til at fremme de udviklingstendenser, der forbedrer livskvaliteten, og hæmmer dem, der forringer den. Vi kunne f.eks. være med til at udvikle softwareprogrammer og EDB, men vel at mærke med indbyggede kvalitetskrav, f.eks. med hensyn til medarbejderindflydelse og ressourceforbrug. Vi kunne også lave vækstcentre omkring vedvarende energi, omkring boligbyggeri og byfornyelse, omkring kollektiv trafik, miljø, arbejdsmiljø og genbrug.

Ved at nævne disse konkrete eksempler på, hvordan der kan ske samarbejde mellem forskning og erhvervsliv, er jeg kommet ind på noget af det, som jeg synes mangler i ministerens redegørelse.

Ministeren taler om, at det er vigtigt, at vi har den humanistiske islæt med i forskningen, samtidig med at ministeren ikke gør et særlig stort nummer ud af det i sin redegørelse. Oven i købet beklager ministeren sig over, at der i de senere år er kommet nogle begreber som tværfaglighed og samfundsrelevans, og at disse ikke skulle kunne klare en faglig kvalitetsvurdering. Det, der er problemet i den måde, ministeren anskuer forskningens samarbejde med erhvervslivet på, er netop, at ministeren anser det for at være problemløst. Det nytter ikke noget at starte et samarbejde mellem forskere, som er optaget af at føre deres forskningsresultater ud i livet, og erhvervsfolk, som er interesserede i profit. De menneskelige konsekvenser af en sådan udvikling må med i vurderingen, og det betyder, at vi samtidig må se på, hvilke konsekvenser en sådan udvikling får for hele samfundet. Når ministeren mener, at tværfaglighed og samfundsrelevans er uklare begreber, så er jeg bange for, at sådanne overvejelser kan føre til, at menneskelige hensyn underlægges profithensyn. Erhvervsrelevans er ikke altid det samme som samfundsrelevans.

Der er lavet flere undersøgelser, der viser, at universitetet i bund og grund er et mandsdomineret foretagende. Jo højere man kommer op i pyramiden, jo færre kvinder er der. Andelen af kvindelige forskere i den offentlige sektor er under 20 pct. Hvordan er det så ikke i den private sektor? Der er det formodentlig ikke engang det halve. Hvad med at indføre kønskvotering for forskerstillinger? Det er foreslået af Norges almenvi-

denskabelige forskningsråd i en rapport fra Nordisk Råd i 1981. Er tanken den danske undervisningsminister ganske fremmed? Andre ministre i regeringen har offentligt givet udtryk for utilfredshed med den skæve kønsfordeling. En anden kønsfordeling kunne betyde en anden prioritering af forsknings-emner.

Til slut vil jeg sige: hvorfor er det kun universitetets ansatte og enkelte andre, der har forskningsret og forskningsadgang? Burde ikke alle samfundsborgere mere aktivt inddrages i forskningen, f.eks. målgrupperne for forskningen? De burde deltage i definitionen og løsningen af problemerne. Det gælder også grupper interesserede i samfundsproblemer, der i øjeblikket har svært ved at få adgang til forskningsinitiativerne og resultaterne. Med målgrupper tænker jeg f.eks. på klienter og patienter, og jeg tænker på miljøgrupper og energiinteresserede og forbrugerbevægelsen, men jeg tænker også på, at vi, ligesom vi kan have undervisning i arbejdstiden, selvfølgelig også kan have forskning i arbejdstiden, forstået som adgang til kemikalier, apparatur, papir, bøger, EDB osv., med hjælp fra lærere og rigtige forskere. Skellet mellem undervisning og forskning bør ikke nedbrydes, det mener vi ikke, men hvad med skellet mellem arbejde og viden?

Lawaetz (FP):

Vi har desværre ofte set nogle intetsigende redegørelser, som vi delvis har spildt tiden på, men jeg vil godt give lidt ros til undervisningsministeren for hans redegørelse af 11. november 1982. Den gennemgår en række hovedpunkter og er på de fleste områder realistisk, selv om der i høj grad mangler nøjagtige udtryk for, hvad der skal ske i fremtiden. Det er vel det, vi skal diskutere, og allerede nu er man jo klar over, at det er et bredt diskussionsemne. Hr. Bjørn Elmquist nåede at opremse i hurtig rækkefølge 17 forskellige emner, som hver for sig kunne give anledning til en debat. Fru Mette Groes indledte på den sædvanlige måde, som om der fandtes uanede ressourcer her i landet. Så der er sikkert nok at tage fat på.

Den rigtige forskning, som er med til at forme og sikre fremtiden, er overordentlig vigtig og får nok i det daglige politiske arbej-